

مهر آموزشگاه در تمام صفحات زده شود	اداره کل آموزش و پرورش شهرستانهای استان تهران مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ناحیه ۲ ری دبیرستان غیردولتی دخترانه دکتر حسابی (دوره دوم) (سال تحصیلی ۹۸-۹۷)	شماره صندلی:	سؤال
نام و نام خانوادگی: کلاس / پایه: دهم (۱۰۴) رشته: انسانی نوبت صبح / عصر: صبح		نام مصحح: تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۳ / ۱۲	
نام درس: علوم و فنون زمان امتحان: ۹۰ دقیقه صفحه ۱		تعداد صفحه ۳	
نام مصحح: نمره با عدد:		نام مصحح: نمره با حروف:	
تاریخ و امضاء: نمره با عدد:		تاریخ و امضاء: نمره با حروف:	
بارم	سؤال		

۱	تاریخ ادبیات و سبک شناسی جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. الف) « دری » زبان درباری دوره ی ، زبان محاوره و مکاتبه ی مقامات دولتی بوده است. ب) شاهنامه ی ابومنصوری حدود سال ۳۴۶ توسط عده ای از نوشته شد. پ) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده بیشتر آثار است. ت) سبک در اصطلاح ادبی یک اثر یا مجموعه آثار ادبی است.	۱										
۰/۷۵	هر یک از مفاهیم زیر را به داده های مناسب ربط دهید. <table><tr><td>(گروه الف)</td><td>(گروه ب)</td></tr><tr><td>الف - استفاده از آرایه های ادبی در حد اعتدال و طبیعی ب - رواج مفاخره ، شکایت و انتقاد اجتماعی ج - حذف افعال به قرینه</td><td>ویژگی فکری شعر سبک عراقی (قرن ۵ و ۶) ویژگی ادبی شعر سبک خراسانی ویژگی نثر سبک عراقی (قرن ۵ و ۶)</td></tr></table>	(گروه الف)	(گروه ب)	الف - استفاده از آرایه های ادبی در حد اعتدال و طبیعی ب - رواج مفاخره ، شکایت و انتقاد اجتماعی ج - حذف افعال به قرینه	ویژگی فکری شعر سبک عراقی (قرن ۵ و ۶) ویژگی ادبی شعر سبک خراسانی ویژگی نثر سبک عراقی (قرن ۵ و ۶)	۲						
(گروه الف)	(گروه ب)											
الف - استفاده از آرایه های ادبی در حد اعتدال و طبیعی ب - رواج مفاخره ، شکایت و انتقاد اجتماعی ج - حذف افعال به قرینه	ویژگی فکری شعر سبک عراقی (قرن ۵ و ۶) ویژگی ادبی شعر سبک خراسانی ویژگی نثر سبک عراقی (قرن ۵ و ۶)											
۰/۵	دو تن از شاعران سبک خراسانی را نام ببرید.	۳										
۰/۵	تحول سبک شعر در نیمه دوم قرن ششم و اوایل قرن هفتم مقدمه ی ظهور در شعر فارسی شد. الف) سبک خراسانی ○ ب) سبک هندی ○ ج) سبک عراقی ○ د) سبک بینابین ○	۴										
۰/۷۵	از نظر تاریخی زبان های ایرانی به چند دسته تقسیم می شوند؟ نام ببرید.	۵										
۰/۵	عوامل مهمی که موجب پیشرفت زبان و ادبیات فارسی در دوره ی قرن پنجم تا هفتم شد چه بود؟(دو مورد)	۶										
۱	موسیقی شعر حس و حال حاکم بر فضای هر یک از ابیات زیر را بنویسید. الف) ای نفس خرم باد صبا از بر یار آمده ای، مرحبا! ب) زین درد خون گریست سپهر و ستاره هم خون گشت، قلب لعل و دل سنگ خاره هم	۷										
۰/۵	هر یک از اصطلاحات « قافیه درونی، ذوقافیتین » را در مقابل بیت مربوط به آن بنویسید. الف - گلزار باغ عالمی، چشم و چراغ عالمی هم درد و داغ عالمی، چون پا نهی اندر جفا ب - ای از مکارم تو شده در جهان خبر افکنده از سیاست تو ، آسمان سپر	۸										
۱/۵	با توجه به بیت زیر جدول را کامل کنید. « کاشکی جز تو کسی داشتمی یا به تو دسترسی داشتمی » <table><tr><td>ردیف</td><td>واژه های قافیه</td><td>حروف اصلی قافیه</td><td>حرف الحاقی</td><td>قاعده</td></tr><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>	ردیف	واژه های قافیه	حروف اصلی قافیه	حرف الحاقی	قاعده						۹
ردیف	واژه های قافیه	حروف اصلی قافیه	حرف الحاقی	قاعده								
۱	ترکیب زیر را یکبار با حذف همزه و بار دیگر بدون حذف همزه بنویسید. « دست انداز »:	۱۰										
۰/۵	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف - واحد وزن در شعر فارسی و در بسیاری از زبان های دیگر بیت است. ب - فایده سجع افزایش موسیقی در نثر و ایجاد موسیقی در شعر است.	۱۱										
۱/۵	خط عروضی بیت زیر را بنویسید . سپس مرز هجاها را مشخص کنید و زیر هر هجا علامت آن را بگذارید. « ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود »	۱۲										
۱	زیبایی شناسی بیت زیر دارای آرایه ی موازنه است یا ترصیع؟ دلیل خود را بنویسید. « ما چو ناییم و نوا در ما ز توست ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست »	۱۳										

اداره کل آموزش و پرورش شهرستانهای استان تهران مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ناحیه ۲ ری دبیرستان غیردولتی دخترانه دکتر حسینی (دوره دوم) (سال تحصیلی ۹۸-۹۷)		شماره صدلی
مهر آموزشگاه در تمام صفحات زده شود		سؤال
نام و نام خانوادگی:	کلاس / پایه: دهم (۱۰۴)	رشته: انسانی
نام دبیر: خانم اسماعیلی	نوبت صبح / عصر: صبح	تعداد صفحه ۳
نام درس: علوم و فنون	زمان امتحان: ۹۰ دقیقه	صفحه ۲
تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۳ / ۱۲	نام مصحح:	نمره با عدد:
تاریخ و امضاء:	نمره با حروف:	نام مصحح:
تاریخ و امضاء:	نمره با حروف:	نام مصحح:
سؤال		ردیف

۱۴	سجع ها را در نمونه های زیر بیابید و نوع آن را بنویسید. الف) محبت را غایت نیست، از بهر آن که محبوب را نهایت نیست. ب) در دیده ی دشمنان خار و بر روی دوستان خال. ج) گره گشای هر بندی، آموزنده ی هر پندی.	۱/۵
۱۵	ارزش موسیقایی سجع از همه بیشتر و از همه کمتر است.	۰/۵
۱۶	کدام یک از جناس های زیر ، هم ریشگی ندارند؟ الف) رنج - مرنج ب) شور - شعر پ) منظر - نظر ت) حریم - حرام	۰/۵
۱۷	واژه آرای و واج آرای را در بیت زیر مشخص کنید. « زلف او دام است و خالش دانه ی آن دام و من بر امید دانه ای افتاده ام در دام دوست »	۱
۱۸	در ابیات زیر جناس و نوع آن را مشخص کنید. الف) بهرام که گور می گرفتی همه عمر ب) وه چه بیگانه گذشتی، نه کلامی نه سلامی پ) مرا زمانه ز یارم به منزلی انداخت دیدنی که چگونه گور بهرام گرفت نه نگاهی به نویدی، نه امیدی به پیامی که راضی ام به نسیمی کزان دیار آید	۱/۵
۱۹	نقد و تحلیل نظم و شعر سروده ی زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. به رستم بر، آنکه ببارید تیر همی رنجه داری تن خویش را تهمت به بند کمر، بُرد چنگ گزین کرد یک چوبه تیر خَدَنگ الف - نوع ادبی این سروده را بنویسید. ب - این شعر در چه قالبی سروده شده است؟ ج - دو ویژگی زبانی در این سروده نشان دهید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵
۲۰	با توجه به متن زیر پاسخ دهید: « الهی بلا از دوست، عطاست و از بلا نالیدن خطاست. الهی! اگر دوست را از در بیرون کند از دل بیرون نکنند. » « خواجه عبدالله انصاری » الف) از میان انواع نثر را (موزون / فنی)، این متن در کدام نوع نثر قرار می گیرد؟ ب) دو ویژگی این نوع نثر را بنویسید. ج) بهتر است این نوشته را با چه لحنی بخوانیم؟	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵
۲۱	با توجه به قلمرو ادبی متن زیر را از نظر کاربرد آرایه های ادبی تحلیل کنید. (۲ مورد) « و بدان که نخستین چیزی که حق تعالی آفرید ، قلم را آفرید ، چنان که پیغامبر علیه السلام فرمود: أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ تَعَالَى الْقَلَمَ ، و قلم را فرمود که بر لوح بگردد و بنویس و هرچه تا قیامت بخواهد بود؛ پس هرچه خواست آفریدن و خواست بودن تا رستخیز، همه قلم بنوشت به امر حق عز و جل »	۱
۲۲	شعر زیر را از نظر قلمرو فکری بررسی کنید و توضیح دهید. زندگی خالی نیست / مهربانی هست سیب هست ایمان هست / آری تا شقایق هست زندگی باید کرد / شاید آن روز که سهراب نوشت: / تا شقایق هست زندگی باید کرد / خبری از دل پر درد گل یاس نداشت / باید اینجور نوشت / هر گلی هم باشی چه شقایق چه گل پیچک و یاس / زندگی اجباریست ...	۱